Educatieve Voorziening AMC/VUmc

Jaarverslag 2020

Gemiddeld zitten er in iedere schoolklas drie leerlingen met een chronische aandoening, zoals astma, epilepsie, ernstige hoofdpijn, diabetes, etc. Ook zijn er leerlingen die tijdelijk een ernstige ziekte hebben, zoals kanker. Een deel van deze leerlingen vindt zonder veel extra ondersteuning goed hun weg op school. Een ander deel van deze leerlingen heeft extra ondersteuning nodig, zoals een aangepast lesprogramma, thuisonderwijs, begeleiding bij plannen van toetsen, etc.

Voor zieke leerlingen zijn de school en het samenwerkingsverband passend onderwijs verantwoordelijk voor het bieden van die ondersteuning. Consulenten Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen (OZL) van de Educatieve Voorziening kunnen hierbij helpen, vooral tijdens en na een ziekenhuisopname.

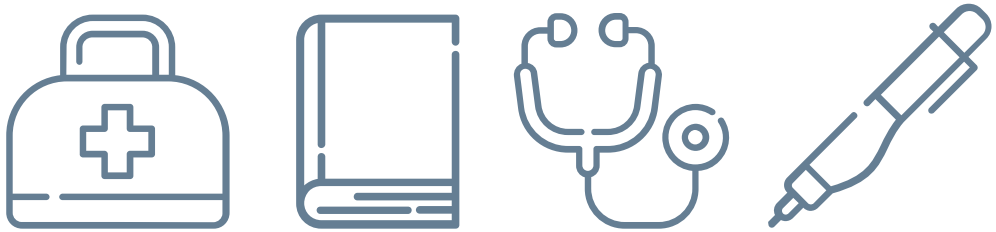

Voorwoord

2020

Carla Hendriks

2020 - het vreemdste jaar ooit!

Terugkijkend en mijmerend, bedenk ik; wat een vreemd jaar hebben we achter de rug, bijna helemaal in het teken van een eigenzinnig beestje. En wat zijn we met zijn allen voor uitdagingen gesteld.
Ook bij onze Educatieve Voorziening is er natuurlijk veel gebeurd. Eigenlijk hebben we als collegae bijna het hele spectrum aan emoties wel weer langs zien komen, op privé- en werk gebied.
Januari begon natuurlijk zoals het hoorde: een nieuw begin met hoge en minder hoge verwachtingen:
Leuk om nog een heel kalenderjaar, het laatste, met mijn leerlingen aan de slag te kunnen. Spannend om dit jaar oma te gaan worden. Zal mijn toekomstige zoon net zo van voetballen houden als ik? Gaat dat dekselse kind van mij zijn VWO-diploma scoren? Lekker vaak op de motor kunnen stappen en genieten met vrienden?
En natuurlijk waren er die minder concrete wensen; positieve ontwikkelingen in het welzijn van onze kinderen en die grote drijfveren voor ons zijn!

Carla Hendriks

In maart opeens de wereld op zijn kop: het coronavirus rukte op! Consequenties had het voor iedereen. En dat gaf ook een nieuw soort saamhorigheidsgevoel, vast van plan om ons er doorheen te gaan slaan. Het werk werd niet alleen roostertechnisch aangepast. We gingen als een speer over op het gebruik van digitale middelen en de Team groeps-app werd geboren! Hoe handig was dat! Laatst zei een senior medewerker tegen me: “Ik ben niet goed met veranderingen”. Nou dat heeft wel anders uitgepakt. Want we deden het gewoon, met zijn allen! Moeten we een face-shield op? Ok, doen we ook. Die leuken we dan natuurlijk wel een beetje op ☺. De kids vonden het allemaal prima! Moeten PABO-colleges op afstand? Ok, doen we gewoon. Met Teams, Zoom, Webinar. Vooral de junior medewerkers natuurlijk. Zelfs een collegiaal dansje doen, net als alle andere zorg-medewerkers in het land, was een succes. En met onze enige man van het team, als moderator voor de landelijke Ziezondag, kwam alweer een nieuw talent boven drijven en konden we ons als Educatieve Voorziening Amsterdam ook weer profileren! Eigenlijk allemaal hele bijzondere dingen.

Carla Hendriks

Sommige wensen en verwachtingen kwamen uit, vele interventies voor leerlingen en scholen waren succesvol, sommige niet helemaal .
En nu... het voelt een beetje als terug bij af, landelijke lockdown. Wat ons het grootste deel van het jaar is gelukt, gaat nu even niet. We worden gedwongen leerlingen even los te laten, over te laten aan het toezicht van de ouders en de eigen school op afstand en zelf thuis te werken en in ieder geval bereikbaar te blijven voor vragen. Wat een teleurstelling om het jaar zo af te sluiten.
En natuurlijk hebben we de registratie van 2020 afgerond. Dat zijn geen spectaculaire leerling aantallen geworden, het ging dit jaar uiteindelijk nog meer om de kwaliteit dan de kwantiteit.

Toch gelukkig genoeg grote en kleine succesjes om op terug te kijken. We gaan er volgend weer een succesvol jaar van maken. Met alle middelen die ons ter beschikking staan.
Het nieuwe jaar, ik heb er nu al weer zin in. En dat komt natuurlijk voor een deel omdat een vaccin beschikbaar komt. En we zullen onze werkzaamheden en diensten weer in het ziekenhuis, op locatie kunnen aanbieden.

Carla Hendriks

Maar er staan ook allerlei andere dingen te gebeuren: onze Saskia gaat met pensioen, na 45 dienstjaren! Die gaan we een mooi afscheid bezorgen en met leuke, mooie herinneringen naar huis laten gaan. En we gaan duidelijkheid krijgen over de nieuwe landelijke Ziezon-organisatie. Hoe gaan we dit organiseren, bij welke werkgever zullen we onze OZL diensten gaan onderbrengen. Wie blijven werkzaam in het Emma Kinderziekenhuis en wie gaat zijn horizon verbreden? Allemaal vragen die beantwoord gaan worden.

Kortom we sluiten een bijzonder jaar af. Daarom 'zoomen' we in dit jaarverslag nog even in. Dit keer niet op elkaar, zoals we tijdens de wekelijkse overlegmomenten deden, maar op de mooie werkzaamheden die we ondanks alles hebben kunnen vormgeven!

Carla Hendriks, hoofd Educatieve Voorziening Amsterdam

School op de MPU Kind & Jeugd

Op de Medisch Psychiatrische Unit (MPU) worden jongeren opgenomen die zowel lichamelijk als psychisch intensieve zorg nodig hebben. De jongeren krijgen als onderdeel van de behandeling diverse activiteiten aangeboden, waaronder school. Veel van de opgenomen jongeren zijn al heel lang niet op hun eigen school geweest en hebben daarom ook geen eigen schoolwerk. De docent van de EV zoekt dan zelf passend lesmateriaal. Omdat hun cognitieve vaardigheden belemmerd kunnen zijn door de ziekte, is het vaak een hele puzzel om materiaal te vinden dat aansluit bij de situatie en belangstelling van de leerling. Voor rekenen/wiskunde hebben we in onze klassen boeken en ondersteunend materiaal beschikbaar en voor andere onderwerpen bieden het internet en tijdschriften vaak inspiratie.

Ingrid de Jong - Noorlander

Docent Ingrid de Jong vertelt:

"Op SchoolTV vond ik een mooie lessenserie over de Galapagos Eilanden en reptielen. Ik liet de leerling als 'huiswerk' soms een tekening maken, wat prachtige kunstwerken opleverde. Met behulp van de National Geographic Junior maakte ik opdrachten over leeuwen, zeehonden en neushoorns. Een brugklasleerling vond die lesjes erg leuk. Met een leerling was er amper interactie mogelijk; hem heb ik voorgelezen uit 'Pippi Longstocking'."

Naast het geven van les neemt de docent ook contact op met de school waar de leerling op zit/zat om meer achtergrondinformatie te krijgen over de jongere en om afspraken te maken over het te maken werk.
De bevindingen en observaties bespreekt de docent wekelijks in het MDO met het hele behandelteam van de MPU Kind & Jeugd.

School op de MPU Kind & Jeugd

Ingrid de Jong - Noorlander

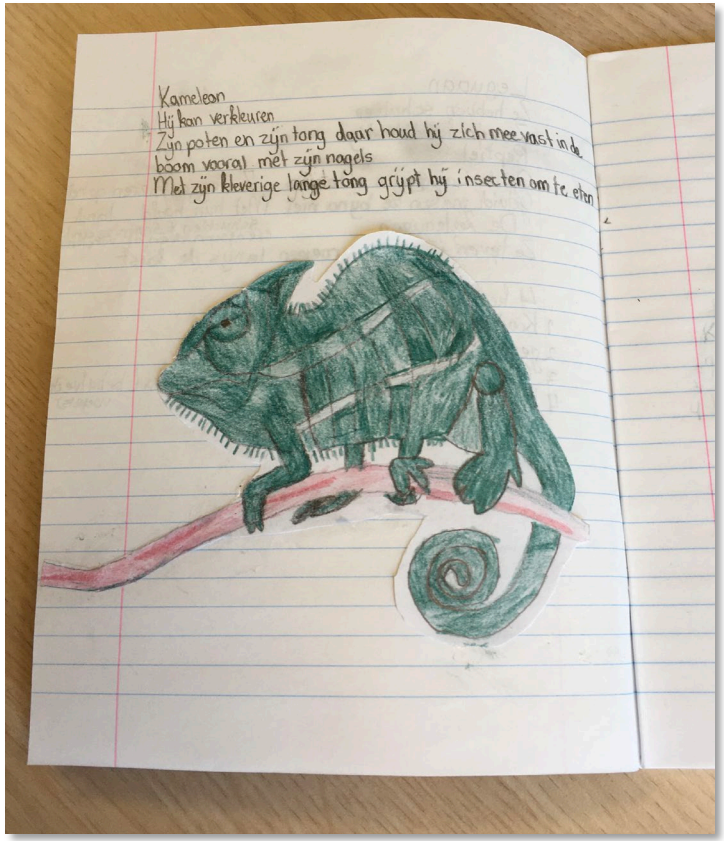

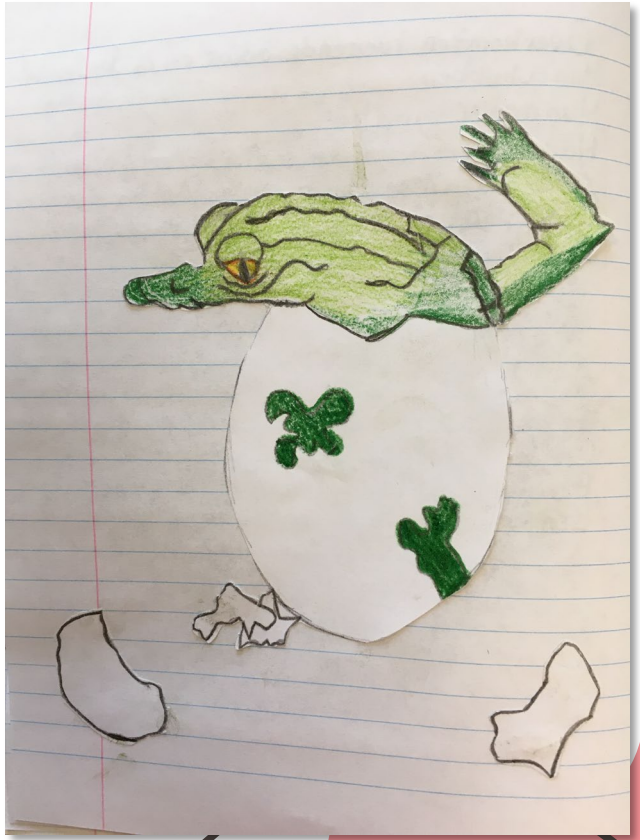

Ingrid de Jong - Noorlander

Expertgroepen

Alle consulenten van EV Amsterdam zijn lid van een of meer expertgroepen. In de expertgroepen bespreken consulenten OZL uit heel Nederland de gevolgen van bepaalde categorieën ziektes voor het onderwijs. Ze zorgen voor voorlichting en maken brochures voor collega's en scholen.
Voorheen kwamen deze groepen fysiek bij elkaar en werd er afwisselend vergaderd via Skype, wat dan vaak niet goed lukte. Sinds dit jaar komen de expertgroepen digitaal samen via Teams, Zoom of Meet. Na de gebruikelijke opstartperikelen gaat dit erg goed. Er kan zo veel efficiënter vergaderd worden, terwijl er toch ook gelegenheid is om informeel met elkaar te netwerken.

De leden van de expertgroep *Maag Darm Lever* merkten dat ze geregeld vragen kregen over kinderen die worstelen met onverklaarde buikklachten. Het bleek soms lastig om dat op school uit te leggen en van school medewerking te krijgen. Daarom besloten ze de bestaande brochure over buikklachten, die vooral over obstipatie ging, uit te breiden met onverklaarde buikklachten. De brochure is geheel herzien, gecontroleerd door dr. Marc Benninga en begin 2021 online gekomen op de website van Netwerk Ziezon.

Carola Jongbloed

Samenwerking op afstand

'Met minder dan een 10 neem ik geen genoegen.' Dit waren de wijze woorden van K., een HAVO eindexamenleerling. Tijdens meerdere lange opnames heb ik met veel plezier deze leerling geholpen met haar schoolwerk. Ze staat nog steeds bij ons bekend als een praatgrage, opgewekte dame met een werkethos waar je u tegen zegt. Deze werkethos kwam sterk naar voren tijdens haar SE's en CE's . Ze wilde met man en macht haar eindexamen in één jaar halen. Naast de vele schoolexamens die in ons lokaal zijn gemaakt was er nog een berg die overwonnen moest worden: het profielwerkstuk.

Na vele discussies was er een onderwerp gekozen en ijverig gingen wij samen aan de slag. Twee keer per week kwam zij vanaf de afdeling naar het lokaal toe. Al veel te snel kwam er een einde aan deze routine. Door Covid-19 werd de afdeling gesloten waar zij verbleef en werd zij naar huis gestuurd. Direct kreeg ik een berichtje van haar hoe het nu verder moest met het schrijven van het profielwerkstuk. Ik dacht meteen terug aan verschillende groepsopdrachten op de universiteit: wij werkten altijd samen in hetzelfde Google Docs document.

Binnen 2 dagen begonnen we aan een nieuwe routine: twee keer per week gingen wij videobellen en openden we beide het zelfde document. Zo konden we makkelijk overleggen en kon ik meteen feedback geven op wat ze schreef. Het ging als een speer en met een paar weken heeft ze een prachtig profielwerkstuk ingeleverd bij haar docent. Uiteindelijk heeft ze toch genoegen genomen met minder dan een 10, het werd een 8,7. Een geweldig cijfer voor een geweldig profielwerkstuk. Meerdere onderdelen van de schoolexamens hebben we samen zo voorbereid. Haar mondeling Engels oefenen, terwijl wij allebei in onze eigen tuin in de zon zaten, was toch wel een hoogtepunt!

In deze tijden, waarin er zowat geen fysiek contact mogelijk is, moet er snel een goed alternatief aangeboden worden in het onderwijs. Zeker voor kwetsbare leerlingen. Door de goede motivatie van deze leerling en de snelle omslag naar online onderwijs heeft zij (cum laude) haar diploma gehaald!

Taalvorming

Lia de Jonghe

In het najaar van 2020 is Lia de Jonghe gestart met het inzetten van *Taalvorming* bij het lesgeven aan de kinderen in het Emma Kinderziekenhuis. Zij wordt daarbij ondersteund door een consulent Taalvorming (www.taalvorming.nl). Bij *Taalvorming* zijn eigen ervaring en de wens dit te delen met anderen het beginpunt. Deze ervaringen komen uit het dagelijkse leven. Uitgangspunt van gesprek kan een verhaal zijn of een voorwerp. Het doel is het communiceren in taal te verrijken.
Normaliter wordt deze vorm op scholen gestart met een gesprek in de kring. Op deze manier horen kinderen ervaringen van elkaar en komen zo ook op een eigen verhaal. In het ziekenhuis is dat niet mogelijk. Samen met de Consulent Taalvorming kijkt Lia hoe deze vorm toch gebruikt kan worden in een 1 op 1 gesprek.

Taalvorming - voorbeeld

Lia de Jonghe

Op de kinderdialyse geef ik les aan Caithlin (groep 7).
We luisteren eerst naar "de versleten schoentjes" waarin de koning niet snapt hoe de schoentjes van zijn dochters iedere volgende dag weer helemaal versleten zijn. Naar aanleiding van dat verhaal vertel ik Caithlin over mijn lievelingsschoenen waarvan de zolen in tweeën zijn gebroken. Caithlin vertelt dat zij oude schoenen aan heeft bij het spelen om haar nieuwe schoenen te sparen. We praten verder over andere kledingstukken. Caithlin vertelt over de nieuwe broek die zij kapot had geknipt toen zij het kaartje er uit wilde knippen. Caithlin heeft het over een kaartje aan de broek waardoor ik denk dat het om een prijskaartje gaat. Het blijkt na door te vragen om een labeltje te gaan. Door door te vragen kan zij mij meer duidelijkheid geven over hoe het precies is gegaan.
Ik vraag haar deze broek te tekenen. Vervolgens stel ik haar een paar vragen om de ervaring goed op papier te krijgen.

Lia de Jonghe

Taalvorming - voorbeeld

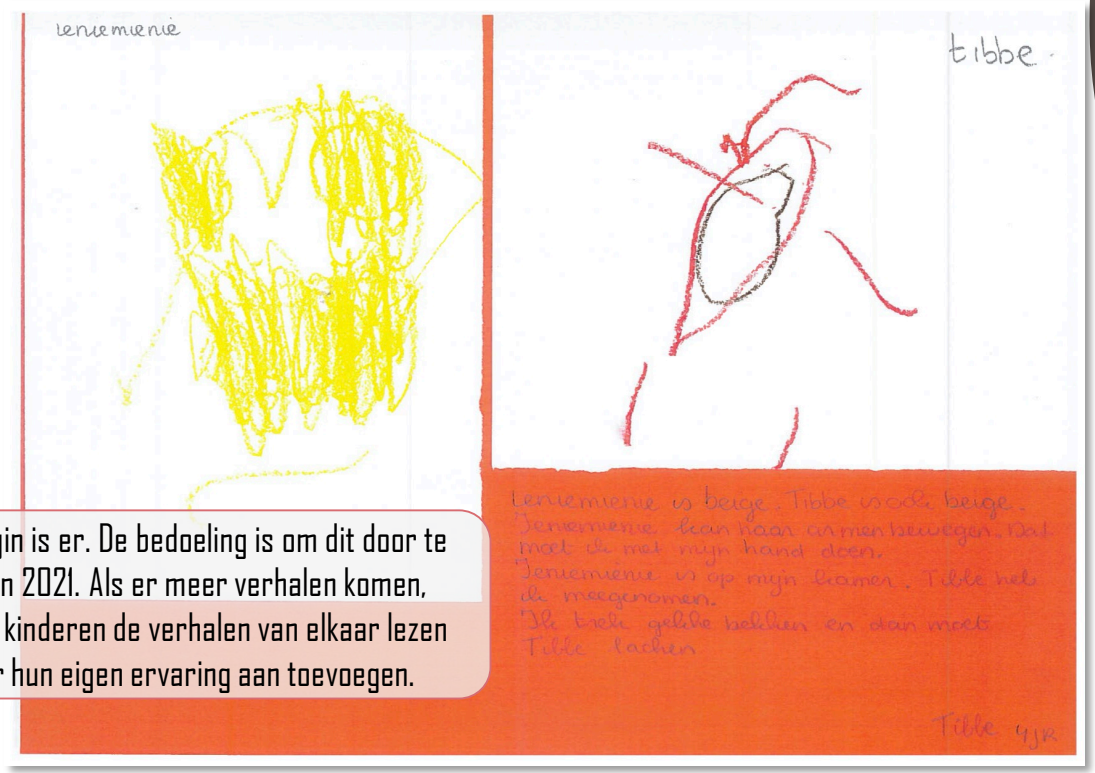

Het begin is er. De bedoeling is om dit door te zetten in 2021. Als er meer verhalen komen, kunnen kinderen de verhalen van elkaar lezen en daar hun eigen ervaring aan toevoegen.

Tim Kallenbach

Ziezondag 2020

Het was in alle opzichten een bijzondere editie van de Ziezondag. Niet alleen omdat we het 20-jarig jubileum vierden, maar ook omdat we op een bijzondere manier bij elkaar kwamen. Op afstand. Ieder voor zijn eigen scherm. Want de actualiteit dwong ons tot een volledig digitale Ziezondag, met alle bijbehorende (on)gemakken. Waar we elkaar normaal gesproken ontmoetten op mooie locaties in het land, waren we dit jaar veroordeeld tot de keukentafel of thuiskantoor. Maar dat mocht de pret niet drukken. In korte tijd had de organisatie een inspirerend en afwisselend programma op poten gezet. Met ruimte voor ontspanning, verdieping en verlichting. En na wat technische hobbels kon gelukkig iedereen meekijken en –luisteren.
Extra leuk voor mij persoonlijk was dat ik de eer had om de hele dag aan elkaar te praten en alle onderdelen te introduceren. Iets wat heel spannend was om te doen. Maar ook bijzonder om op deze manier een bijdrage te leveren aan de Ziezondag.
We trapten af met een sportief kwartiertje, geleid door personal trainer Jacqueline van Dijk. Na deze *energizer* was het woord aan de nieuwe netwerkregisseur Gülay Hommes. Zij kreeg eindelijk de kans om zich voor te stellen. Ook de deelname van Wendy Sutherland, kwartiermaker OCW, was een primeur. Wendy gaf ons een update over de toekomst van de consulent en kon tot slot nog een aantal vragen beantwoorden.
Tussendoor konden alle consulenten zich laven aan een zeer uitgebreide (hippe) fruitmand.

Tim Kallenbach

Ziezondag 2020

Onze collega Silvia Klunder kreeg hierna de tijd om de eerste resultaten van haar onderzoek naar het gebruik van KlasseContact te presenteren. Haar product, Handboek KlasseContact, is inmiddels te downloaden. Aan het eind van de ochtend gaf Rolf Adema ons een mooie opfrisser met betrekking tot LinkedIn. Voor sommigen gesneden koek, voor anderen een prettige introductie.
Het middagprogramma stond geheel in het teken van het gedachtegoed van Omdenken. Berthold Gunster en Pepijn Lagerwey namen ons mee in de wereld van het positivisme. Relevanter dan ooit, want er zijn veel veranderingen aan de gang en niet alleen wereldwijd, maar ook binnen ons werkveld. Op humoristische wijze namen zij ons mee langs herkenbare thema's en lieten zien hoe je anno 2020 van de nood een deugd maakt.
Het slotakkoord was aan de deelnemers zelf. Gewapend met fiets en selfiecamera trokken zij de regio in voor een fietstocht en fotografisch bewijsmateriaal. Alle ingezonden selfies worden samengevoegd tot een mooie fotocollage.
En zo kwam deze buitengewone en geslaagde Ziezondag tot een eind en kijken we stiekem met een schuin oog naar volgend jaar. Hopelijk zien we elkaar dan, ondanks het digitale succes, weer in levenden lijve.

Nederlands leren aan een niet-Nederlandse leerling

Saskia Meijer

Ieder jaar, ook in 2020, krijg ik wel een leerling aangemeld voor onderwijs, die rechtstreeks vanuit het thuisland in het ziekenhuis is opgenomen. Deze leerlingen spreken vaak alleen hun eigen taal en zijn niet bekend met het Nederlandse onderwijssysteem. Gelukkig zijn de meeste leerlingen in hun thuisland al wel naar school geweest en kunnen lezen, schrijven en rekenen.
Nederlands leren aan kleuters vind ik geen probleem. Dit gaat spelenderwijs en kleuters zijn in staat om zich het Nederlands snel eigen te maken.
Voor oudere leerlingen in de basisschoolleeftijd is het lastiger. Ze kunnen al lezen in hun eigen taal, maar moeten nu weer starten met eenvoudige woorden en zinnen. Gelukkig is rekenen bijna overal op de wereld hetzelfde. Als ik weet (bijv. m.b.v. een tolk of zelf uitproberen) welke rekenleerstof de leerling al beheerst, kan het dit vak op eigen niveau volgen.
Het aanleren van getallen in het Nederlands gaat snel. De meeste leerlingen vinden het leuk om te laten horen, dat ze al in het Nederlands kunnen tellen.
Voor het aanleren van Nederlands aan deze leerlingen zijn de bestaande methoden voor Niet Nederlandstaligen niet geschikt, omdat die uitgaan van een Nederlandse schoolsituatie. Een bijgaand probleem is ook dat deze leerlingen vaak in isolatie verpleegd worden en dus niet naar de klas kunnen komen. Soms heeft een leerling een beperking, zoals slechtziendheid en moet al het lesmateriaal vergroot worden.

Nederlands leren aan een niet-Nederlandse leerling

Saskia Meijer

Het meest praktische is dan om te starten met zelf gemaakt lesmateriaal, bijv. werkbladen, toegespitst op de behoeften en de mogelijkheden van de leerling.
Thema's die als eerst aan bod komen zijn het ziekenhuis, het eigen lichaam, schoolmateriaal en tellen. Bij een langere opname komen er meer thema's bij: eten, klokkijken, de kleuren en kan er ook bestaand lesmateriaal gebruikt worden.
Het zelf ontwikkelen van lesmateriaal kost tijd en het doet een behoorlijk beroep op mijn creativiteit. Maar de leerlingen reageren enthousiast en dat geeft veel voldoening.
Als de leerlingen, vaak na een lange opname, met ontslag gaan, spreken de meesten al een beetje Nederlands.

Spreekbeurt houden over je ziekte?

Elske van Spanje

Kun je me helpen met informatie voor mijn spreekbeurt? Mag mijn kind een spreekbeurtkoffer lenen? Zomaar twee vragen die regelmatig gesteld worden aan de informatiespecialist van de Educatieve Voorziening verbonden aan de Emma Infotheek. De zieke leerling krijgt tips voor goede kindvriendelijke informatie via websites, of van Het Klokhuis, en mag materialen lenen.
Binnen het Emma Kinderziekenhuis proberen we het leven voor de kinderen zo normaal mogelijk door te laten gaan. Het volgen van onderwijs en meedoen op school is daarin heel belangrijk. Een spreekbeurt houden over de ziekte of over het ziekenhuis is een mooie manier voor kinderen om de ziekte te accepteren en de klas te informeren. De klas snapt daarna beter waarom het klasgenootje eerder moe is, vaker naar de wc gaat, of regelmatig niet naar school kan komen omdat er een afspraak in het ziekenhuis is.
Doordat kinderen een spreekbeurtkoffer, boeken of een anatomisch model lenen, komen ze voor de klas goed beslagen ten ijs. Dat geeft zelfvertrouwen is gebleken en dat is fijn als je voor de klas over een toch vaak gevoelig onderwerp gaat praten. De Educatieve Voorziening draagt zo bij aan het acceptatieproces van de zieke leerling of van het broertje of zusje.

DE CIJFERS VAN 2020

Financiën:
De subsidie t.b.v. de Educatieve Voorziening in het jaar 2020 was: € 447.056,09.
Er heeft een herverdeling van subsidie plaats gevonden i.v.m. de financiering van onderwijsondersteuning zieke leerlingen (OZL) aan het Prinses Maxima Centrum. Het niet bestede bedrag is verrekend met de subsidie van 2020. Meer details zijn te lezen in het financiële jaarverslag 2020.

Personeel:

consulent	factor	onderwijs
Mw. C.J. Hendriks (Hoofd EV)	0.83	po
Mw. I. de Jong-Noorlander	0.58	vo
Mw. C.A. Jongbloed	0.80	vo
Mw. L. de Jonghe	0.56	po
Dhr. T.R. Kallenbach	0.80	vo
Mw. S.M. Meijer	0.95	po
Mw. G.H.M.S. van Spanje	0.80	Infotheek

Cat.	Keuzes	Aantal	M	V	PO	VO	MBO	advies	basis	intensief	langdurig	DO	KC	leeftijd	aantal
Totaal IIn		235												3	1
Geslacht	Jongens	95												4	17
	meisjes	139												5	10
Sector	PO	119	60	58										6	14
	VO	112	34	78										7	13
	MBO	4	1	3										8	9
Trajectzwaarte	Advies	68	35	33	37	29	2							9	18
	Basis	123	42	80	55	67	1							10	14
	Intensief	31	14	17	18	12	1							11	14
	Langdurig	13	4	9	9	4								12	11
	DO	143	46	96	73	70		4	99	28	12			13	25
	KC	8	3	5	7	1			6	1	1			14	20
	EV	108	41	67	41	65	2	23	60	15	10			15	18
	OAB													16	22
														17	21
														18	7
														19	
														20	
Cat.	Keuzes	Aantal	M	V	PO	VO	MBO	advies	basis	intensief	langdurig	DO	KC	21	